

Literatur: AHLQVIST, H. 1938, Psychologische Beobachtungen an einigen Jungvögeln der Gattungen *Sterna*, *Larus* und *Stercorarius*. Acta Soc. Fauna et Flora Fenn. 60: 162—178. — BERGMAN, G. 1939, Untersuchungen über die Nistvogel-fauna in einem Schärengebiet westlich von Helsingfors. — Acta Zool. Fenn. 23: 1—134. — KOSKIMIES, J. 1952, Observations on the Development of Mobility in young Common Gulls, *Larus canus* L., and Lesser Blackbacked Gulls, *L. fuscus* L. — Orn. Fenn. 29: 3: 83—87. — PETERS, H. M. & MÜLLER, R. 1951, Die junge Silbermöwe (*Larus argentatus*) als »Platzhocker«. Vogelwarte 16: 62—69. — SALOMONSEN, F. 1943 a, Betydningen af Social Stimulans for Yngleforholdene i Fuglekolonier. — Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 37: 1—11. — 1943 b, Fugletællinger 1936-1942 paa Hirsholmene og Christiansø. — Ibid. 37: 151—181. — SJÖLANDER, D. & SWÄRD, S. 1931, Fågelmärkning runt Gotland. — Naturens liv. Ny följd. Stockholm. — TÄNING, V. 1943, Hættemaagekolonier og Svommeænder. Et Forsøg udført paa Klægbanken i Ringkøping Fjord. — Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 37: 11—19. — TÖRNE, H. 1938, Allerlei aus der Brutperiode 1938 auf Schleimünde. — Beitr. Fortpfl. biol. der Vögel 15: 102—105.

Fågelfaunan på de brända skogsområdena i Bredvik, Bromarí socken.

CH. EHRSTRÖM

Bredvikskogen brann i juni 1941, antänd under striderna vid Hangö. Det var en markbrand, varvid trädens rötter och nedre delar förstördes. Vid avverkningen några år senare höggs den brandskadade skogen fullständigt ned. Endast på Storholmen lämnades så många träd kvar, som antogs kunna överleva branden.

År 1952, 11 år efter branden, har den uppväxande ungskogen blivit omkring sex meter hög. Björkarna är övervägande, men tillfälligt påträffar man även asp. Gran- och tallplantor börjar synas, men de är bara några decimeter höga. I sänkorna växer ungskogen synnerligen tätt, men på bergskammarna är det fortfarande sterilt. Berggrunden ligger ofta synlig. Ungbjörkarna växer här glest och de är inte lika höga som i sänkorna. Här och var finner man igenrasade kulsprutenästen och löpgravar.

Sommaren 1952 var jag i tillfälle att göra fågelbeståndsuppteckningar i skärgården i Bredvik. Det undersökta området omfattar Gunnholmen (20 ha) och Furuholmsören (2 ha), vilka är helt brända, samt de brända delarna av Storholmen (43 ha), Möön (14 ha) och Svedjeholmen (1 ha). Områdets sammanlagda yta är 80 ha.

Uppteckningarna av de sjungande hanarna, vilka fått gälla som par, gjordes huvudsakligen i gryningen och vid soluppgången. För att få tillförlitliga värden på nattskärrans, *Caprimulgus europaeus* L., förekomst gjordes också uppteckningar på natten. Undersökningen omfattade tiden 17. VI.—3. VII.

Artförekomst och arttäthet.

Såsom det framgår ur tabell 1, är de häckande fågelarternas antal sammanlagt 13. Detta låga antal måste givetvis helt tillskrivas den förstörda skogen. De flesta arter är ännu bara pionjärarter, vars levnadsanspråk passar de öppna bergspartierna eller den täta ungsogen. Endast bofinken, *Fringilla coelebs* L., och eventuellt taltrasten, *Turdus ericetorum* Brehm, kan räknas till de arter, som först på senare tid slagit sig ned här. Bofinken föredrar i allmänhet dock några äldre träd i sitt revir.

Tab. 1. Häckfågelbeståndet på de brända holmarna i Bredvik 1952.
Siffrorna betecknar parantalen.

Art	Storholmen	Möön	Gunnholmen	Svedjeholmen	Furuholmsören	Dom. värde %	Antal par/km ²
<i>Fringilla coelebs</i>	3		1			3,8	5,0
<i>Emberiza citrinella</i>	11	2	3			15,1	20,0
<i>Anthus trivialis</i>	1		3			3,8	5,0
<i>Lanius collurio</i>	5					4,7	6,3
<i>Phylloscopus trochilus</i> ..	3	1	3			6,6	8,8
<i>Hippolais icterina</i>	6		2			7,6	10,0
<i>Sylvia borin</i>	18	3	6			25,5	33,8
<i>S. communis</i>	4	3	5			11,3	15,0
<i>Turdus ericetorum</i>			1			0,9	1,3
<i>T. merula</i>	3	1	1			4,7	6,3
<i>Oenanthe oenanthe</i>	6	1	2	1	1	10,4	13,8
<i>Caprimulgus europaeus</i> ..	4	1				4,7	6,3
<i>Lyrurus tetrix</i>			1			0,9	1,3
Summa:	64	12	28	1	1	100,0	132,9

Emedan undersökningen endast avsåg de häckande arterna, har alla överflygande eller tillfälligt besökande arter utelämnats ur tabellen. Överflygande fåglar förekom dagligen, eftersom den obrända skogen ofta gränsade tätt intill de undersökta skogsområdena. Knipan, *Bucephala clangula* (L.), storskraken, *Mergus merganser* L. och skogsduvan, *Columba oenas* L., vilka häckar i holkar i enstaka strandträd på Storholmen, har likaså inte tagits i beaktande. Här är det inte den förstörda skogen, som varit orsaken till häckningen, utan holkarna. Beträffande skogsduvan kan nämnas, att obränd skog fanns inte fullt ett 100-tal meter från boträdet.

Den allmännaste fågelarten på de brända områdena är trädgårds-sångaren, *Sylvia borin* (Bodd.). Antalet par/km² är 33,8 och dominansvärdet 25,5 %. Denna art bebor huvudsakligen de lövrika sänkorna, men förekommer också i de glesa dungarna på bergskammarna. Gulsparven, *Emberiza citrinella* L. och törnsångaren, *Sylvia communis* Lath., vilkas dominansvärden är 15,1 respektive 11,3 % häckar på bergspartierna, där passliga uppehållslokaler är talrika. De igenrasade kulsprutenästena och de söndersprängda klippformationerna erbjuder stenskvättan, *Oenanthe oenanthe* (L.), synnerligen lämpliga häckplatser. Artens dominansvärde är därför tämligen högt: 10,4 %.

Nämnda 4 arter dominerar på de brända områdena. Möjligen kunde man även räkna med lövsångaren, *Phylloscopus trochilus* (L.), och bastardnäktergalen, *Hippolais icterina* (Vieill.), vilkas dominansvärden är 6,6 respektive 7,6 %. Dessa arter ger trots deras relativa fåtalighet ett karakteristiskt inslag åt området. Arterna bebor huvudsakligen ungskogen i sänkorna och vid stränderna.

De övriga arternas förekomst framgår ur tabellen.

Antalet par/km² är för samtliga arter sammanlagt 133. Som jämförelse kan nämnas medeltalet av de värden på fågeltätheten, som PALMGREN (1930), SOVERI (1940), MERIKALLIO (1946) och NORDSTRÖM (1953) erhållit i fullvuxen lövskog i södra och västra Finland. Detta medeltal är 462 par/km². Fågeltätheten är som synes nästan 4 ggr mindre på de brända områdena i Bredvik än i den genomsnittliga lövskogen.

Litteratur: MERIKALLIO, E., 1946, Über regionale Verbreitung und Anzahl der Landvögel in Süd- und Mittelfinnland. I & II. Ann. Zool.-Bot. Fenn. Vanamo 12, 1: 1—143 & 2: 1—119. — NORDSTRÖM, G., 1953, Boniteringsundersökningar över häckfågelfaunan inom tre olika skogsområden under en följd av fem som-

rar. Ornis Fenn. 30: 56—67. — PALMGREN, P., 1930, Quantitative Untersuchungen über die Vogelfauna in den Wäldern Südfinnlands mit besonderer Berücksichtigung Ålands. Acta Zool. Fennica 7: 1—219. — SOVERRI, J., 1940, Die Vogelfauna von Lammi, ihre regionale Verbreitung und Abhängigkeit von den ökologischen Faktoren. Acta Zool. Fennica 27: 1—176.

Summary: The avifauna in the burned forest areas at Bredvik in the commune of Bromarfi (59° 55' N, 23° E). In connection with the war operations on the peninsula of Hanko/Hangö in the early summer of 1941, the forests in the area investigated were destroyed by fire, and afterwards the trees were felled. Nowadays the area is largely covered with leafy woods, about 6 m. high and consisting essentially of birch, with aspen here and there.

In the summer of 1952, during the period June 17th—July 3rd, the writer investigated the breeding fauna on some rocky islands with a total area of 80 ha. The census was carried out mainly in the early morning and principally the singing males were counted.

As is shown in the table on p. 81, only 13 species were found breeding here. *Sylvia borin* was the commonest species (dominance value 25.5 %). *Oenanthe oenanthe* was comparatively abundant (dom. value 10.4 %); suitable nesting places (trenches, crevices, etc.) were ample. Likewise *Hippolais icterina* occurred fairly commonly.

The number of pairs/sq. km. was only 133.

Über Flughöhenreaktionen der ziehenden Taubenschwärme an der Küste.

GÖRAN BERGMAN

Beim herbstlichen Leitlinienzug der Schärenküste entlang gleich SW von Helsingfors fliegen diejenigen Taubenschwärme (*Columba palumbus* und *Columba oenas*), die weit draussen über dem Meere oder den äussersten Schären ziehen, immer auffallend viel höher als diejenigen Schwärme, die oberhalb der grösseren Küsteninseln oder dem Festlande gegen SW fliegen. Die Reaktion auf die Landschaft ist aber nicht nur derartig, dass Schwärme, die verschiedene Wege fliegen, verschieden hoch ziehen, sondern auch die verschiedenen Teile eines grösseren Schwarmes ziehen meistens verschieden hoch. Diejenigen Vögel, die im Meeresflügel des Schwarmes fliegen, halten sich durchschnittlich mehrere zehn Meter höher als diejenigen Vögel, die den innersten, näher dem Festlande ziehenden Teil des